

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: 1 Timotheüs 4, 4
Middagdienst

1. **Psalm 104 : 1 en 2**
2. **Lezen: 1 Timotheüs 4 : 1 - 16**
3. **Lied 408 : 1, 2 en 6**
4. **Tekst: 1 Timotheüs 4 : 4**
5. **Apostolische geloofsbelijdenis naar de wijs van Gezang 3**
6. **Gezang 40 : 1 en 2**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus,

Als de apostel deze brief aan zijn medearbeider Timotheüs schrijft, is Timotheüs aan het werk in de stad Efeze. Paulus vertelt in deze brief hoe Timotheüs met bepaalde zaken om moet gaan. In hoofdstuk 2 vinden we bijvoorbeeld het bekende stuk over de ouderlingen en diakenen. Waar zij aan moeten voldoen. In het vierde hoofdstuk schrijft Paulus over dwaalleer. Een dwaalleer, die op het moment van het schrijven, nog niet echt zichtbaar is. Maar binnenkort zal deze ferm de kop opsteken. De Heilige Geest heeft zelf nadrukkelijk gezegd, dat in later tijden, sommigen zullen afvallen van het geloof.

Ze zullen afvallen, doordat ze een zekere dwaling aan gaan hangen. De woorden die Paulus hier gebruikt voor de verkondigers van deze dwaalleer liegen er niet om. Ze zullen afvallen doordat zij dwaalgeesten en leringen van boze geesten volgen. Ook spreekt hij over huichelarij van leugensprekers, die in hun eigen geweten gebrandmerkt zijn. Het is ferme taal die Paulus hier spreekt.

Waarom spreekt Paulus hier in zulke zware termen? In hun leer dan zo erg? Wat leren ze eigenlijk? Paulus zegt over hun leer, dat zij het huwelijk verbieden en het genot van spijzen.

Misschien hebt u zoiets, van: "Is dat nu zo'n vreselijke dwaalleer?" De gemeente van Korinthe had Paulus ook raad gevraagd over het huwelijk. En was het Paulus zelf niet, die er de voorkeur aan gaf, dat mensen ongetrouwd bleven? En heeft Paulus zelf niet naar de Joodse gebruiken geleefd, toen hij in Jeruzalem was? Hij heeft zich toen onthouden van varkensvlees. En ook de andere Joodse gebruiken heeft hij gevolgd. Moet

hij dan nu zulke grote woorden gebruiken tegen mensen, die het genot van spijsen verbieden?

Ja, waarom gebruikt Paulus nu zulke grote woorden? U voelt waarschijnlijk wel aan, dat hier meer aan de hand is. De dwaalleer, waar Paulus tegen van leer trekt is die van de gnostiek. Ik zal hier nu niet die hele dwaalleer uitleggen. Alleen wat belang is voor het begrijpen van de tekst. Kenmerkend voor de gnostiek is de sterke scheiding die gemaakt wordt tussen het geestelijke en het materiële. Het geestelijke is voor de gnostiek alles, het materiële is niets. Ons lichaam, de wereld, het eten en noemt u maar op, horen tot deze wereld. Het lichaam wordt gezien als een kooi die de geest gevangen houdt. En deze minderwaardige wereld is God helemaal vreemd. God heeft niets met deze stoffelijke wereld te maken. Het gaat God alleen om onze geest, zo leren ze. Zo zal alleen onze geest opstaan uit de doden. Ons lichaam blijft in het graf. De bevrijding door Jezus Christus is voor hun niet, de bevrijding van de vloek van de zonden. Maar bevrijding is voor de gnostiek, de bevrijding uit deze materiële en vleselijke wereld. U ziet dat hier meer aan de hand is, dan een verschil van inzicht over het huwelijk en het genieten van spijsen. Het gaat hier om de kijk op Gods schepping en Gods verlossing. Allesbehalve kleine twistpunten.

Maar Paulus leert ons deze wereld niet zien als iets minderwaardigs. De schepping is een groot geschenk van God. Het is zijn werk. God heeft de schepping goed gemaakt. Hij heeft hem gemaakt om van te genieten. Dat is dan ook het thema van de preek.

We mogen genieten van alles wat God geschapen heeft

En wel onder twee voorwaarden :

1. Dat we erkennen dat God de eigenaar van al het geschapene is

2. Dat we het geschapene met dankzegging aanvaarden

In de eerste plaats zullen we dus gaan zien dat,

1. We mogen genieten van alles wat God geschapen heeft, zolang we erkennen dat God de eigenaar van al het geschapene is.

Wat moeten wij nu eigenlijk met deze woorden van Paulus aan? De gnostiek bestaat niet meer. Ik kan me niet voorstellen, dat je ergens in Nederland nog een gnostische kerk zult kunnen vinden. Toch is de dwaling van de gnostiek nooit helemaal overwonnen. In feite vinden we in onze tijd er een variant op. De gnostiek was niet in staat

dit aardse leven met God te verbinden. Het keek daarom neer op dit aardse leven. Het geestelijke leven was alles.

In onze tijd vinden we het omgekeerde. Op het geestelijke leven wordt neergekeken en het leven op deze aarde is alles. Niemand in de kerk zal dit zo zeggen. En niemand van ons is ook deze mening toegedaan. Maar toch is er onder ons vaak een zekere verlegenheid te bespeuren. Verlegenheid als het gaat om de vraag wat ons dagelijks leven met God te maken heeft. Wat heeft aardappels schillen nu met God te maken? En wat hebben het verkopen van brood, spijkers, chemicaliën, software met God te maken? Wat hebben het leren van Engelse grammatica. Duitse woordjes, natuurkundige wetten, geografie en noem maar op met God te maken?

En als we zelf er geen moeite mee hebben om God een plaats te geven in ons dagelijks werk, dan wordt het ons vaak moeilijk gemaakt. Onze maatschappij maakt het je moeilijk om Gods hand in de dagelijkse dingen te zien. Hoezo heeft God je zegen op je werk gegeven? Je hebt er zelf hard voor gewerkt. Dat is het principe van onze samenleving. Als je iets wilt hebben, zul je er voor moeten werken. Als je succes wilt hebben, zul je je best moeten doen. Je moet slimmer zijn dan de concurrent, Je moet harder lopen. Als je beter wil zijn, dan zul je ervoor moeten knokken. Zo vechten concurrenten om de gunst van de gebruiker. Er is concurrentie tussen bedrijven en binnen bedrijven. En als christen moet je daarin je weg zoeken. Wetend dat je wordt beoordeeld op je prestaties. Dat is de boodschap van deze tijd. Jij bepaalt zelf wat het met je leven wordt. Wordt het een flop of wordt het een flitsende carrière? Tel je mee bij de dames in de buurt of val je erbuiten. Hoor je erbij op school of lig je ernaast. Je hebt het allemaal zelf in de hand.

En zo wordt ons leven bij God vandaan gehaald. Zo wordt, alles naar deze aarde getrokken. En wij ontkomen er helaas niet aan. Ook wij voelen de zuiging van deze leer, die voor God geen plaats heeft. En wij lopen dat het gevaar dat God op zondag nog een plekje krijgt. En zo lopen wij net als de gnostici het gevaar scheiding te maken tussen het materiële en het geestelijke. Dat wij daar twee werelden van maken die niet of nauwelijks met elkaar te maken hebben. En hoewel de invalshoek anders is, komen we bij hetzelfde uit als de gnostici.

En dan klinken ook voor ons de woorden van Paulus: elk schepsel is van God, Alles wat geschapen is, is van Hem, Er is niets op deze aarde wat niet van Hem is. Alles wat wij hebben, hebben we in bruikleen. En het geeft dus geen pas. Het is zelfs een ongehoorde

belediging. Diefstal wel beschouwd als wij als mensen om het aardse goed vechten. Als wij als mensen naar ons eigen inzicht, de verdeling van het aardse goed ter hand nemen, Als wij doen of God daar geen regels voor heeft gegeven. Als wij de wet van de sterkste laten gelden in plaats van de wet van God.

Probeert u zich eens voor te stellen hoe het voor God moet zijn, om ons mensen met elkaar te zien vechten om zijn gaven. Stel dat u voor uw kinderen een spel hebt gekocht om in de vakantie mee te spelen. En de kinderen maken de hele dag ruzie om het spel. Vechten er met elkaar om. Dat zult u boos zijn, teleurgesteld, verdrietig. U zult de neiging hebben om het spel te pakken en in op te bergen. Daarvoor hebt u het spel niet gekocht. U hebt het gekocht om de kinderen er plezier aan te laten beleven. Niet om er ruzie over te maken. De sfeer te verzieken.

Zo heeft God ons zijn schepping niet toevertrouwd om elkaar het leven zuur te maken. God heeft de aarde aan ons toevertrouwd om er met elkaar ervoor te zorgen. Om er met elkaar van te genieten. Om met elkaar de opbrengst ervan te delen. Als mensen. Met elkaar.

En dan mag je genieten van alles wat God geschapen heeft. Want alles wat God geschapen heeft is goed. Zoals God dat ook zelf gezegd heeft. Aan het einde van iedere scheppingsdag keek God naar zijn werk, En dan zag Hij hoe goed het was. Gods werk is mooi. Gods werk is om van te genieten. Niets wat God gemaakt heeft is verwerpelijk.

En we hoeven ons dan ook niet te schamen als we als man en vrouw genieten van het huwelijk. God heeft de mens gemaakt, Hij heeft man en vrouw gevoel gegeven. En God heeft daar zelf over gezegd, dat het goed was. Nee. Over de mens heeft God zelfs gezegd, dat het zeer goed was. En zouden ze daar dan niet van mogen genieten? Natuurlijk. Man en vrouw mogen van het huwelijk genieten. Van elkaar genieten. Zonder schaamte. En zonder schuldgevoel.

En we mogen ook van een goede maaltijd genieten. Heeft God dat eten niet geschapen? Heeft Hij het eten niet van een smaak voorzien om daarvan te genieten? Heeft God de mens niet de mogelijkheid gegeven om mooie huizen te bouwen? Zouden we daar dan niet van mogen genieten? Heeft God de mens niet de mogelijkheid gegeven om bijvoorbeeld mooie auto's te maken? Zouden we daar dan niet van mogen genieten? Heeft God de mens niet de mogelijkheid gegeven om mooie kleren te maken? Zouden we daar dan niet van mogen genieten?

Zo mogen we genieten van alles wat God geschapen heeft. Zonder bedenking. En zonder schuldgevoel. Mits we maar blijven erkennen, dat God er de eigenaar van is.

Want al deze mooie gaven heeft God ons toevertrouwd. Hij heeft niet gezegd: hier heb je je vrouw en zie maar, wat je er mee doet. Of: hier is geld voor kleding en zie maar wat je er voor koopt. God heeft het ons toevertrouwd. Alles wat we hebben, hebben we van Hem ontvangen. Hij heeft het ons toevertrouwd. En waar zo het aardse goed gebruikt, wordt. Waar zo van Gods gaven genoten wordt. Daar wordt de Gever van al deze gaven gedankt. Daar wordt God gedankt. En dat is het tweede.

2. We mogen genieten van alles wat God geschapen heeft, zolang we het met dankzegging aanvaarden.

Hebt u veel ontvangen, het afgelopen jaar? Hebt u een ander huis kunnen betrekken? Of staat dat binnenkort te gebeuren? Een nieuwe auto kunnen kopen? Hebt u daar de Here voor gedankt? Ja? Dan is het goed. Of ging dat niet? God danken. Maar als u God daar niet oprecht voor kon danken, hoe komt dat dan? Had u het eigenlijk uit Gods hand geroofd. Had u eigenlijk uw geld anders moeten besteden?

Als we God niet oprecht kunnen danken, dan is dat voor ons een aanwijzing, dat ons geweten ons aanklaagt. Ons geweten zegt tegen ons, "Voor wat je nu gekocht hebt. daar kun je God niet danken." Of: "Je hebt dat nu wel gekocht, maar eigenlijk had je dat geld anders moeten besteden. Je hebt je VVB nog niet eens betaald. Was dat niet belangrijker?"

Als we God niet kunnen danken, dan moeten we trouwens niet stoppen met bidden. Maar dan moet wel onze toon van bidden veranderen. Dan moeten we God vragen om ons te vergeven. Vragen of Hij het ons niet wil aanrekenen, dat we geld aan zijn zegen onttrokken hebben. En als je de zaak nog terug kan draaien, of recht kan zetten, dan moet je dat doen.

Maar als we wel kunnen danken. Als we God danken voor wat Hij ons toevertrouwd heeft, dan ligt in ons danken de erkenning dat God het ons gegeven heeft. Als we God danken erkennen we, dat we de gaven in de schepping uit zijn hand ontvangen. Niet onze verdienste staat voorop, maar Gods liefde voor ons voert de boventoon. Het is de keerzijde van de vierde bede: Geef ons heden ons dagelijks brood. Volgens vraag en antwoord 125 vragen we daarmee aan God. God wil ons zó verzorgen met alles wat wij voor ons lichaam nodig hebben, dat wij daardoor erkennen dat U de enige oorsprong

van al het goede bent en dat onze zorg en inspanning en ook uw gaven ons niet baten zonder uw zegen.

Wie God dankt, dankt Hem voor het geven van de gevraagde zegen. Wie God dankt, erkent dat God de enige oorsprong is van al het goede. Wie God dankt, erkent dat onze zorg en inspanning en zelfs Gods gaven ons niet baten zonder Gods zegen. Alles komt van God. Wat we ontvangen, heeft Hij ons toebedeeld. Hebt u promotie gemaakt? Gefeliciteerd. Hebt u goede zaken gedaan? Gefeliciteerd. Hebt u veel werk kunnen verzetten? Gefeliciteerd. Hebt u een nieuw huis kunnen kopen? Gefeliciteerd. Een nieuwe auto? Hebt u voldoende gehad om in uw levensonderhoud te kunnen voorzien? Ook gefeliciteerd. Hebt u vult u zelf maar in. Gefeliciteerd. Maar besef goed. Al deze gaven hebt u van God ontvangen. En als God deze gaven niet zegent, dan kunnen we er nog niets mee. Alles hebben we ontvangen van Hem. God komt de dank toe.

Als je ziet, dat je alles in je leven van God hebt ontvangen. Ook je gaven om je werk te doen. En als je de zegen van God op je werk ziet, dan is het ook niet meer zo moeilijk om doordeweeks intensief met God te leven. Als je een klus hebt afgerond, kijk dan even achterom. En zie waartoe God je in staat heeft gesteld. Welk een zegen Hij je gegeven hebt. En als je huis weer helemaal schoon hebt, dank dan de Here. Als de kinderen goed gekleed naar school gaan, dank dan de Here. Als je een goed cijfer hebt mogen halen op school, dank dan de Here. Je hoeft daarvoor niet altijd je handen te vouwen en je ogen te sluiten. Je kunt ook gewoon in je hart de Here bedanken. Zo heeft God ook een plaats in ons dagelijks leven. En dat zegt meer over ons geloof, dan ons handelen op de zondag. Hoe belangrijk dat ook is. Maar juist als we in staat zijn bij onze dagelijkse dingen God een plaats te geven, heeft God een echte plaats in ons leven gekregen. Bij ons werk de Here danken is moeilijker dan in de kerk.

En als je God erkent als de Gever van alles. Als je dat ziet en dat gelooft, dan leef je ook ontspannener. Dan is je succes niet meer van jou alleen afhankelijk. Dan weet je je ook bij je werk, gedragen door God. En als je dan wat succes hebt bij je werk, dan zie je ook, hoe God ook in deze dingen met je is. Dan geniet je ook nog meer van het resultaat op je werk. Omdat het een veel diepere, of beter gezegd, hogere dimensie krijgt. Dan is je werk maar niet voor je leven hier op aarde. Maar dan heeft je werk hier ook betekenis voor het leven in de hemel. Dan bouw je mee aan het Koninkrijk van God.

Want dat is wat we doen als we trouw ons werk doen. We bouwen mee na het Koninkrijk van God. We bouwen mee aan een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. De oude schepping zal dan vernieuwd worden. Een nieuwe schepping komt terug. Een schepping, waarin alles heerlijk en onbedorven zal zijn. Dat is de diepste betekenis van ons werk. En voor Gods zegen over ons werk willen we de Here danken. Daarom zijn we vanavond hier. Om God te danken.

Amen

Dankgebed voor gewas en arbeid

Gods koninkrijk:

Kerkdiensten

dank voor het werk dat de ouderlingen hebben gedaan

dank voor het werk dat ik en andere predikanten hebben mogen doen

dank voor het werk van de diakenen

dank voor het werk commissies wordt gedaan

koster die de kerkgebouw verzorgt, organist die ons begeleidt in ons lied,

TUK,

bijbels, om zelf en met elkaar uit te lezen, thuis, op school, op vereniging en catechisatie,

dank voor de voortgang van de gesprekken met de Chr. Geref. Kerken

dank voor het werk van de overige kerkelijke vergaderingen: classis, PS en GS

dank voor de kerkelijke bladen

dank voor de zegen op het zendings- en evangelisatiewerk

Gewas:

voor al wat leeft, dier en plant, groot en klein

dank voor het uitblijven van grote sterfte onder vee door ziekten

dank voor het eten en drinken

dak boven ons hoofd, geld om aan onze verplichtingen te voldoen

dank dat wij ook financieel mogen bijdragen aan de instandhouding van de kerk

aan het verlichten van de nood van anderen

gezondheid
kinderen
onderwijs,
huwelijken,
vrienden

Arbeid:

Bede om ons te helpen op ons werk in fabrieken, op kantoren, laboratoria, dienstverlening
kracht om het werk goed te doen (als kind van God)
Goede collegialiteit
Goede werkgevers
Werkelozen, als het kan weer werk, maar waar en zolang dit uitblijft andere mogelijkheden om u te dienen

Barmhartigheid:

Dank voor het goede werk van allerlei hulpverlenende instanties
In onze kerk: de Driehoek, de Wegwijzer en Dit Koningskind
Buiten de kerk: Rode Kruis en Verenigde Naties, Artsen zonder grenzen

Overheid

voor regering
Tweede Kamer verkiezingen (kleine christelijke partijen)
Recht en veiligheid (politie, justitie en het leger)
vrede in de wereld

we weten dat aan al dit werk door onze zonden nog veel mankeert en we bidden u om verbetering van het bestaan voor velen,
maar we bidden vooral voor de totale vernieuwing van het leven en de wederkomst van Gods Zoon

Amen

